

B.A. Semester - 5 (Remedial) (CBCS) Examination

March/April-2025 (NEW COURSE)

SAN P15 Sanskrit Language and Literature -1(Core -15)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-૧ (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે ફકરાનું ભાષાંતર કરો. (૦૮)
- Que-1 (A) Translate any two of the following passages. (08)
- (૧) તાત ! ચન્દ્રાપીડ ! વિદિતવેદિતવ્યસ્ય અધીતસર્વશાસ્ત્રસ્ય તે નામ્પમપ્યુપદેષ્ટવ્યનસ્તિ । કેવલઞ્ચ નિસર્ગતિ
 એવ અભાનુભેદ્યમરત્નાલોકચ્છેદ્યમપ્રદીપપ્રભાયનેયમતિગહનં તમૌ યૌવનપ્રભવમ્ । અપરિણામોપશમો
 દારુણો લક્ષ્મીમદઃ । કષ્ટમનઙ્ગનવર્તિસાધ્યમપરમ્ એશ્વર્યતિમિરાન્ધત્વમ્ ।
- (૨) સરસ્વતીપરિગૃહીતભીર્ષયેવ નાલિઙ્ગતિ જનમ્ । ગુણવન્તમપવિત્રમિવ ન સ્પૃશતિ । ઉદારસત્ત્વમઙ્ગલમિવ
 ન બહુ મન્યતે । સુજનમનિમિત્તિમિવ ન પશ્યતિ । અભિજાતમહિ નિવ લઙ્કયતિ । શૂરં કણ્ઠમિવ પરિહરતિ
 । દાતારં દુઃસ્વપ્નમિવ ન સ્મરતિ । વિનીતં પાતકિનમિવ નોપસર્પતિ । મનસ્વિનમુન્મત્તમિવોપહસતિ ।
- (૩) અપરેતુ સ્વાર્થનિષ્પાદનપરૈર્ધનપિશિતગ્રાસગૃધૈરાસ્થાનનલિની બકૈઃ, ધૃતં વિનોદ ઇતિ, પરદારાભિગમનં
 વૈદરુદ્ધ્યમિતિ, મૃગયા શ્રમ ઇતિ, પાનં વિલાસ ઇતિ, પ્રમત્તજ્ઞા શૌર્યમિતિ સ્વદાર પરિત્યાગઃ અવ્યસનિતેતિ, ગુરુ
 વચનાવધીરરણમપર પ્રણેયાત્ત્વમિતિ, અજિતભૃત્યતાં સુખોપસેવ્યત્વમિતિ, નૃત્ય-ગીત વાદ્ય- વેશ્યાભિસક્તિઃ
 રસિકતેતિ, મહાપરાધાનકર્ણનં મહાનુભાવતેતિ ।
- (૪) સપ્તચ્છદતરવ ઇવ કુસુમરજોવિકારૈરાસન્નવર્તિનાં શિરઃ શૂલમુત્પાદયતિ । આસન્નમૃત્યવ ઇવ બન્ધુજનમપિ
 નાભિજાનન્તિ । ઉત્કુપિતલોચના ઇવ તેજસ્વિનો નેક્ષન્તે । કાલદંષ્ટ ઇવ મહામન્ત્રેરપિ ન પ્રતિબુદ્ધ્યતે ।
 જાતુષાભરણનીવ સોયમાણાં ન સહન્તે ।
- પ્રશ્ન-૧ (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે સંદર્ભ સહિત સમજાવો. (૦૬)
- Que-1 (B) Explain with reference to context any two of the following. (06)
- (૧) હરતિ ચ સકલં અતિમલિનમપિ અન્ધકારમિવ દોષજાતં પ્રદોષસમયનિશાકર ઇવ ।
- (૨) અમૃતસહોદરાપિ કટુવિપાકા ।
- (૩) તોયરાશિ સમ્ભવાપિ તૃષ્ણં સંવર્ધયતિ ।
- (૪) દર્શનપ્રદાનમપિ અનુગ્રહં ગણયન્તિ ।
- પ્રશ્ન-૨ નીચેનામાંથી કોઈપણ એક વિષય પર સંસ્કૃતમાં પત્રલેખન કરો. (૧૪)
- Que-2 Write a letter in Sanskrit on any one of the following topics. (14)
- (૧) છાત્રઃ આત્મનઃ પ્રાધ્યાપકાય સ્વજન્મદિનોત્સવે નિમંત્રણં દદાતિ ।
- (૨) વિદ્યાર્થી દેવદતઃ આત્મનઃ અધ્યાપકાય અગ્રે કિં પઠિતવ્યમિતિ પત્ર દ્વારા પૃચ્છતિ ।
- પ્રશ્ન-૩ બાણભટ્ટની કાવ્યશૈલી પર વિસ્તૃત નોંધ લખો. (૧૪)
- Que-3 Write a detailed note on poetic style of बाणभट्ट । (14)
- અથવા / OR
- પ્રશ્ન-૩ કથા અને આખ્યાયિકાના લક્ષણો આપી કાદંબરીનું કથા તરીકે મૂલ્યાંકન કરો. (૧૪)
- Que-3 Give definition of कथा and आख्यायिका and Evaluate कादम्बरी as a कथा । (14)
- પ્રશ્ન-૪ નીચેનામાંથી કોઈપણ એક વિષય પર સંસ્કૃતમાં નિબંધલેખન કરો. (૧૪)
- Que-4 Write an Essay in Sanskrit on any one of the following topics. (14)
- (૧) વિદ્યાધનં સર્વપ્રધાનમ્ ।
- (૨) જનની જન્મભૂમિશ્ચ સ્વર્ગાદપિ ગરીયસી ।
- (૩) ધનમહિમા ।
- (૪) ગીતા સુગીતા કર્તવ્યા ।
- પ્રશ્ન-૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે છંદ લક્ષણ અને ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. (૧૪)
- Que-5 Define any two छन्द with लक्षण and उदाहरण. (14)
- (૧) ઉપજાતિ । (૨) વસંતતિલકા ।
- (૨) દ્રુતવિલમ્બિત । (૪) માલિની ।
